

ΘΕΜΑ: Απασχόληση πανεπιστημιακών στο Ωνάσειο

1. Με το ν. 2012/1992 αφενός κυρώθηκε η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Ιδρύματος “Αλέξανδρος Ωνάσης” και αφετέρου ιδρύθηκε ν.π.ι.δ. με την επωνυμία “Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο”. Στο άρθρο 4 του ενλόγω νόμου περιγράφεται ο σκοπός του Ωνασείου στον οποίο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η πραγματοποίηση ερευνών, ο προγραμματισμός και η εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα της καρδιολογίας και της καρδιοχειρουργικής είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με άλλους συγγενείς φορείς. Στις διατάξεις του νόμου δεν διαγράφεται πάντως το γενικό έστω πλαίσιο οργάνωσης της ερευνητικής δραστηριότητας του Ωνασείου, ενώ δεν περιλαμβάνεται καμία πρόβλεψη για διασύνδεση των επιστημονικών δραστηριοτήτων του με το Πανεπιστήμιο.

2. Με την Α3α/10195/10.11.1992 απόφαση του Υπουργού Υγείας εγκρίθηκε ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Ωνασείου, ο οποίος τροποποιήθηκε, στη συνέχεια, με την Υ4α/11432/8.12.1993 απόφαση του ίδιου Υπουργού. Στο άρθρο 21 του τροποποιημένου Κανονισμού προβλέπεται, για πρώτη φορά στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το Ωνάσειο, δυνατότητα συνεργασίας με πανεπιστημιακές κλινικές ή εργαστήρια για την εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών. Με τη ρύθμιση αυτή θεσμοθετείται η δυνατότητα συνεργασίας για την κάλυψη περιστασιακών αναγκών και δεν αποσκοπείται η διαμόρφωση όρων διαρκούς και συστηματικής συνεργασίας του Ωνασείου με το Πανεπιστήμιο.

3. Στις 8.7.1993, δηλαδή πέντε μήνες πριν από την ενλόγω τροποποίηση του Κανονισμού που παρέχει την ως άνω δυνατότητα, το Ωνάσειο συνήψε συμβάσεις για την παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών με τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αθηνών Δ. Κρεμαστινό και Β. Κόκκινο. Με αυτές οι ως άνω ιατροί ανέλαβαν καθήκοντα “συμβούλου ιατρού” για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

Οι συμβάσεις προβλέπουν ότι κατά τη διάρκεια της ισχύος τους μπορεί να μετατραπούν σε σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου και οι συμβαλλόμενοι ιατροί να καταλάβουν θέση Διευθυντή Κλινικής. Ειδικά, στη σύμβαση του Δ. Κρεμαστινού

ορίζεται ότι σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν γίνει μεταβολή του Οργανισμού, προκειμένου να δημιουργηθεί θέση Διευθυντή, θα γίνει αυτόματη ανανέωση της σύμβασης με τους ίδιους όρους που περιέχει η απόφαση του Δ.Σ. επί της οποίας στηρίζεται η παρούσα σύμβαση.

4. Ακολούθησε η δημοσίευση και θέση σε ισχύ του ν. 2188/1994, στο άρθρο 1 παρ. 10 του οποίου προβλέφθηκε ότι η με οποιαδήποτε ιδιότητα απασχόληση στο ΕΣΥ ή σε άλλη νοσηλευτική μονάδα ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. εποπτευομένου από το Κράτος (όπως το Ωνάσειο) ιατρών μελών ΔΕΠ Α.Ε.Ι. είναι ομοιογενής με τα εκπαιδευτικά και λοιπά καθήκοντά τους στο Πανεπιστήμιο, και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα παρακωλύει. Κατά τους ορισμούς του δευτέρου εδαφίου της ίδιας διάταξης οι πίο πάνω ιατροί - μέλη ΔΕΠ Α.Ε.Ι. μπορούν να ασκούν στις κλινικές του Ωνασείου τις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητές τους μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του οικείου Α.Ε.Ι.

5. Ακολούθως, με το ν. 2530/1997 ρυθμίσθηκε το (νέο) μισθολόγιο για τους πανεπιστημιακούς και τέθηκαν νέες προϋποθέσεις για την απασχόλησή τους καθώς και για την άσκηση εξωπανεπιστημιακών έργων. Στο άρθρο 24 παρ. 6 του νόμου ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 10 του ν. 2188/1994 παραμένουν σε ισχύ για μία διετία από τη δημοσίευση του νόμου για όσα μέλη ΔΕΠ διορίστηκαν στο ΕΣΥ ή σε άλλη νοσηλευτική μονάδα ν.π.δ.δ. πριν από τη δημοσίευση του ν. 2519/1997, χωρίς να προβλέπεται ορισμός για όσους υπηρετούν σε ν.π.ι.δ. (όπως το Ωνάσειο). Εξάλλου, στο άρθρο 25 εδ. γ' του ίδιου νόμου ορίζεται ότι από την έναρξη ισχύος του καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν.

6. Το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι αν, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων του ν. 2188/1994 και 2530/1997, διατηρήθηκε η δυνατότητα ιατρών - μελών ΔΕΠ Α.Ε.Ι. να απασχολούνται παραλλήλως και υπό ποίους όρους σε νοσηλευτικές μονάδες ν.π.ι.δ. και να ασκούν στους χώρους τους διδακτικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού προβάλλουν δύο απόψεις.

α. Κατά την πρώτη, η οποία υποστηρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2530/1997 περιορίστηκε να ρυθμίσει την απασχόληση των ιατρών - μελών ΔΕΠ που εργάζονται σε νοσηλευτικές μονάδες ν.π.δ.δ., διότι μόνον γι' αυτούς ανακύπτει ασυμβίβαστο, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 εδ. δ' του ενλόγου νόμου, εφόσον κατέχουν οργανική θέση στο δημόσιο τομέα. Αντιθέτως, για τους ιατρούς - μέλη ΔΕΠ Α.Ε.Ι. που απασχολούνται σε νοσηλευτικές μονάδες ν.π.ι.δ. δεν τίθεται ζήτημα ασυμβίβαστου, αφού δεν κατέχουν μόνιμη οργανική θέση. Επομένως, η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 10 του ν. 2188/1994 δεν εθίγη από το ν. 2530/1997. Άλλωστε από καμία διάταξή του δεν προβλέπεται αμέσως ή εμμέσως η κατάργηση της ενλόγου διάταξης του ν. 2188/1994.

β. Κατά τη δεύτερη άποψη, η οποία υποστηρίζεται από το νομικό σύμβουλο του Ωνασείου, η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 10 ν. 2188/1994 έχει καταργηθεί κατά το μέρος που αφορά τους ιατρούς - μέλη ΔΕΠ των νοσηλευτικών μονάδων ν.π.ι.δ., διότι σκοπός του νομοθέτη με τις διατάξεις του ν. 2530/1997 είναι να ρυθμίσει κατά τρόπο ενιαίο όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τις απολαυές και το υπηρεσιακό εν γένει καθεστώς των πανεπιστημιακών. Ειδικότερα, στα άρθρα 1 και 2 του ν. 2530/1997 διαγράφονται οι διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης. Οι ενλόγω πανεπιστημιακοί υποχρεούνται να ασκούν τις δραστηριότητες αυτές αποκλειστικά στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, ενώ η εξωπανεπιστημιακή απασχόλησή τους επιτρέπεται υπό συγκεκριμένες και αυστηρά οριοθετημένες προϋποθέσεις. Ο σκοπός του νομοθέτη για ενιαία αντιμετώπιση όλων των θεμάτων του Πανεπιστημίου με τις διατάξεις του ν. 2530/1997 προκύπτει από την τελική διάταξη του άρθρου 25 του νόμου που προβλέπει την κατάργηση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης που αντίκειται σ' αυτόν. Έτσι, καταργείται η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 10 του ν. 2188/1994, κατά το μέρος που αφορά τους ιατρούς - μέλη ΔΕΠ οι οποίοι απασχολούνται σε ν.π.ι.δ. Εφεξής τα πρόσωπα αυτά εμπίπτουν στο ασυμβίβαστο που καθιερώνει το άρθρο 6 παρ. 1 εδ. δ' του ν. 2530/1997 και δεν μπορούν να κατέχουν άλλη, πλην του Α.Ε.Ι., μόνιμη οργανική θέση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

7. Κατά την ορθότερη άποψη η παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2188/1994 έχει καταργηθεί με τις διατάξεις του ν. 2530/1997, κατά το μέρος που αφορά τους ιατρούς -

μέλη ΔΕΠ Α.Ε.Ι. που απασχολούνται σε ν.π.ι.δ. Τούτο έχει ως συνέπεια τη μη δυνατότητα των ενλόγω ιατρών να κατέχουν θέση Διευθυντή κλινικής πλήρους απασχόλησης. Αντιθέτως, η πρόσληψη πανεπιστημιακού ως συμβούλου - ιατρού σε ν.π.ι.δ., όπως εν προκειμένω στο Ωνάσειο, με σύμβαση παροχής υπηρεσιών ορισμένου χρόνου δεν εμπίπτει στο ασυμβίβαστο του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. δ' του ν. 2530/1997, αφού δεν πρόκειται για μόνιμη οργανική θέση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ο πανεπιστημιακός πάντως που προσλαμβάνεται ως "σύμβουλος ιατρός" δεν μπορεί να ασκεί εκπαιδευτικά καθήκοντα στους χώρους του ν.π.ι.δ., εφόσον η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 10 του ν. 2188/1994 πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει καταργηθεί.

8. Ενόψει των ανωτέρω, η διάσταση των απόψεων για το επίμαχο ζήτημα θα μπορούσε να συναιρεθεί με την παραπομπή του ζητήματος στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και την αποδοχή, έπειτα, της γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. από τον αρμόδιο Υπουργό. Έτσι, θα αποφευχθεί το ενδεχόμενο διαφορετικών απόψεων μεταξύ δύο Υπουργών και θα παρασχεθεί ασφαλές έρεισμα για την αντιμετώπιση κάθε συναφούς προβλήματος.

9. Με τα δεδομένα που προεκτέθηκαν, κρίνεται αναγκαία γενικότερα η επανεξέταση της σχέσης μεταξύ του Ωνασείου και του Πανεπιστημίου. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί η περιστασιακή, ατομική και εκ των ενόντων αντιμετώπιση της συνεργασίας τους που επικρατούσε έως σήμερα δημιουργώντας τριβές και εντάσεις που δεν επιτρέπουν την εύρυθμη ανάπτυξή της. Η κυβέρνηση πρέπει δηλαδή να αντιμετωπίσει το δίλημμα αν επιθυμεί τη θεσμοποιημένη συνεργασία Πανεπιστημίου και Ωνασείου, και σε καταφατική περίπτωση να διαγράψει νομοθετικά το πλαίσιο για την εύρυθμη λειτουργία της. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ζήτημα θα μπορούσε να αποκτήσει επικαιρότητα στο μέλλον και στη συναφή περίπτωση του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου στη Θεσσαλονίκη. Αν λοιπόν εκδηλωθεί σχετική πρωτοβουλία, πρέπει να καταλαμβάνει όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα που οργανώνονται ως ν.π.ι.δ.

Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 1999